

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 16.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Általános tudnivalók

- A feleletválasztó vagy egyszerű feleletalkotó feladatok esetében a választ csak akkor lehet helyesnek tekinteni, ha azonos vagy egyenértékű a javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válasszal.
- Az olvashatatlan válaszok hibásnak minősülnek.
- Ha az adott választ nem a megfelelő helyre írja be, vagy a feladatban megadotthoz képest máshogy jelöli a vizsgázó, de a megoldás teljesen egyértelmű, a válasz elfogadható.
- Hosszabb feleletalkotó, esszékérdések esetében a feladatmegoldásban úgynevezett „kulcskifejezéseket” vagy fontos válaszelemeket kell keresni. A javítási-értékelési útmutató ebben az esetben ezeket a fontos válaszelemeket tünteti fel.
- Elfogadható helyes válaszként minden olyan válaszelem is, amely a javítási-értékelési útmutatóban szereplő adott kulcskifejezéssel (vagy szinonimájával) azonos értékű, illetve azonos a jelentése (pl. a kulcskifejezés körülírása, jellemzése).
- Hosszabb feleletalkotó, illetve esszékérdések esetében gyakran lehetősége van az értékelőnek az útmutatóban nem szereplő, de az értékelő által helyesnek ítélt válaszelem elfogadására is 1–2 pont erejéig.
- Az azonos értékű, azonos jelentésű kulcsfogalmakat „/” jel választja el a javítási-értékelési útmutatóban.
- A részletes útmutatóban zárójelbe „()” tett részek nem képezik feltétlenül a megoldás részét, hanem további magyarázatokkal segítik az értékelőt.
- Azon feladatoknál, ahol alkotókat kell felismerni és megnevezni a magyar nevek esetében csakis a teljes, hibátlanul írt név fogadható el.
- Az idegen művésznevek írásánál elfogadható csak a vezetéknev és a helyesírási hibákért nincs pontlevonás, ha az nem okoz félreértést.

1. feladat	Összesen 5 pont
-------------------	------------------------

1. a)

Erechtheion

1. a)	1 pont
-------	--------

1. b)

1.) Saruját oldó Niké: Niké templom/ a Nike templom egykori mellvédjének részlete

2.) Lovasok felvonulása: Parthenon – a fogadalmi templom cellájának frízéből részlet / a cellarészen körbefutó Panathenaia ünnepet ábrázoló fríz részlete

3.) Kariathidák csarnoka: Erechtheion – déli csarnok / az Erechtheion dél felé tájolt csarnoka

1. b)	3 pont
-------	--------

1. c)

Olympia – Zeus templom / a Zeus templom nyugati tympanonja

1. c)	1 pont
-------	--------

2. feladat	Összesen 8 pont
-------------------	------------------------

2. a)

	<u>stílus</u>	<u>század</u>
A) Rubens: Bundácska	barokk	XVII. század
B) Michelangelo: Az Éj (A Medici síremlék részlete)	reneszánsz	XVI. század
C) Picasso: Avignoni kisasszonyok	kubizmus	XX. század

2. a)	6 pont
-------	--------

2. b)

Polykleitos: Dárdavívő (római másolat)

2. b)	1 pont
-------	--------

2. c)

Gustav Klimt

2. c)	1 pont
-------	--------

3. feladat**Összesen 4 pont****3. a)**

A)	2
B)	1
C)	–
D)	3

3. a)

3 pont

3. b)

plein-air

3. b)

1 pont

4. feladat**Összesen 5 pont****4. a)**

A) romantika	3
B) romanika	1
C) kubizmus	4
D) neoklasszicizmus	2

4. a)

4 pont

4. b)

romanika / román kor

4. b)

1 pont

5. feladat	Összesen 6 pont
-------------------	------------------------

5. a)

diadalív formát idéző homlokzat
 az antikvitásra visszavezethető oszlopok
 tympanon formájú szemöldökpárkány a kapu fölött
 egyéb elfogadható válasz

5. a)	3 pont
-------	--------

5. b)

- Donatello: Gattamelata / Erasmo de Narni
- Gianlorenzo Bernini: — — — —
- Andrea del Verrocchio: Colleoni

5. b)	2 pont
-------	--------

5. c)

Velence

5. c)	1 pont
-------	--------

6. feladat	Összesen 10 pont
-------------------	-------------------------

6. a)

„Csendélet: mozdulatlan tárgyakról festett kép.

A csendélet tárgyai általában átgondoltan elrendezett együttest alkotnak. A csendélet csúcspontját a XVII. századi holland festők virág-, gyümölcs-, állat-csendéletei jelentették, de a műfaj ma is létezik.”

In: Művészeti szótár (szerk. Végh János) Corvina Kiadó, 1997

6. a)	3 pont
-------	--------

6. b)

jelkép

értelmezés

lilium
 szegfű / „szögfü”
 szarka

Mária szűzi volta
 Jézus szenvedése
 Jézus elárultatása

6. b)	6 pont
-------	--------

6. c)

Fauve áramlat / Fauves / Fauve-ok / Vadak

6. c)	1 pont
-------	--------

7. feladat	Összesen 10 pont
-------------------	-------------------------

7. a)

- A) Fertőd (kastély): Esterházy család
 B) Gödöllő (kastély): Grassalkovich család
 C) Keszthely (kastély): Festetics család

7. a)	3 pont
-------	--------

7. b)

- Michelangelo Buonarotti
- Gianlorenzo Bernini
- Donato Bramante

7. b)	3 pont
-------	--------

7. c)

2.

7. c)	1 pont
-------	--------

7. d)

Bernini a bibliai Dávidot heves mozgásban jeleníti meg, éppen a parittyá kövének kirepítése közben. A feszült izommozgás csavarodó testhelyzetet idéz elő (alsó- és felsőteste ellentétes irányba fordul).
 Az arc erős koncentrációt és egyben dühödt lelkiállapotot is jelképez.

7. d)	3 pont
-------	--------

8. feladat	Összesen 8 pont
-------------------	------------------------

8. a)

Nagybányai iskola

8. a)	1 pont
-------	--------

8. b)

Moulin de la Galette

8. b)	1 pont
-------	--------

8. c)

Vincent van Gogh

8. c)	1 pont
-------	--------

8. d)

Matis-Teutsch János a XX. század elején létrejött művészcsoporthoz, az „Aktivisták” tagja volt. Festménye nem látványelvű leképezése a nyári pompában ragyogó természetnek, hanem az élmény elvont jelekben történő visszaadása. Erőtéljes, fényhordozó színekkel dolgozik, festésmódja lendületes, a lélekben elraktározott kép azonnali megragadására és visszaadására törekszik. Jól felidézi nemcsak a nyár fénygazdagságát, hanem a növényvilág organikus, tűnékeny-törékeny varázsát is.

A hajladozó formák érezni engedik a szellő fuvallatát, s a friss légáram üdítő voltát.

Összességében expresszív lelki feltárulkozást jelentő alkotás.

8. d)	5 pont
-------	--------

9. feladat**Összesen 5 pont**

9. a)

név: Madách Imre

cím: Az ember tragédiája

9. a)	2 pont
-------	--------

9. b)

A)	3
B)	1
C)	2

9. b)	3 pont
-------	--------

10. feladat	Összesen 10 pont
--------------------	-------------------------

10. a)

1. Nagyboldogasszony („Mátyás”) templom: gótika
 2. Operaház: reneszánsz
 3. Műcsarnok: görög-római klasszikus kor / görög-római ókor

10. a)	3 pont
--------	--------

10. b)

A homlokzat jobb és bal oldalán a tervező, Ybl Miklós, fülkéket alakított ki. Ide került Stróbl Alajos két szobra. Mindkettő nemzeti zeneirodalmunk egy-egy kiemelkedő alakjának hódol: Erkel Ferencnek és Liszt Ferencnek.

Nyugodt, ülő testhelyzetben ábrázolt portrék, karakteresen megörökítve idézik meg a magyar zene büszkeségeit. Jól karakterizált arcvonásaik a jellemzés fontos elemei.

Stróbl Alajos zárt, harmonikus komponálásmódja szervesen illeszkedik a reneszánsz szellemben kialakított homlokzathoz.

A kupolatér freskóját Lotz Károly készítette.

Témája az Olympos istenvilágának mozgalmas csoportja. A rokokó kor által kedvelt világos színekkel megfestett, könnyed, levegős összehatást adó mű, amely ily módon fokozza a kupola tágas, lebegő optika élményét.

10. b)	7 pont
--------	--------

11. feladat	Összesen 14 pont
--------------------	-------------------------

11. a)

1. retabulum / oltárszekrény
 2. oltárszárnyak
 3. predella / oltárlábazat

11. a)	3 pont
--------	--------

11. b)

Kassa
 Lőcse

11. b)	2 pont
--------	--------

11. c)

A Selmezbányáról származó tábla eredetileg egy poliptychon részét alkotta. Témája Mária és Erzsébet találkozása, az úgynevezett Vizitáció. A Lukács evangéliumában (Lk 1,39) szereplő történet szerint Mária az Angyali üdvözlétkor Gábrieltől tudja meg, hogy rokona, Erzsébet gyermeket vár öregségében (Lk 1,36). Mária útnak indult a hegyekbe, abba a városba (Júdeá tartományba), ahol Erzsébet és férje, Zakariás lakott. Amikor a két nő meglátja egymást, Erzsébet méhében megmozdul a magzat, a születendő Keresztelő Szent János, és Erzsébet így kiált fel:

„Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse. És honnét van ez nékem, hogy az én Uramnak anyja jön én hozzám?” (Lk 1,42; 1.43)

in. Szent Biblia, Károli Gáspár fordítása
Budapest, 1970 – Újszövetség 60. old.

A mester pompázatos táji környezetben örökítette meg a két várandós asszonyt. Erzsébet tisztelettel közelít Máriához, jobbjaival szájához emeli Mária bal kezét, míg baljával megérinti a hasát. Gesztusa tökéletes képi kifejezése az evangéliumi leírásnak. Mária teste finom ívben hajlik hátra, lágy S vonalat alkotva. A két asszony viselete egyezik a felvidéki polgárasszonyok korabeli öltözetével.

Az őket körülvevő táj időbeliséget mutat. Az óramutató járásával megegyező irányt követve a tavaszi, a nyári, az őszi és a téli táj arculatát egyszerre láttatja velünk M S Mester. A kép felső sávja arany színben ragyog, amely jelképes értelemben az isteni fényesség megidézése.

A táj érzékletes ábrázolása rokonítja a mester művét a Dunai Iskola művészeinek természetközeli előadásmódjával.

11. c)

7 pont

11. d)

város: Esztergom

múzeum: Keresztény Múzeum

11. d)

2 pont

12. feladat	Összesen 9 pont
--------------------	------------------------

12. a)

Leonardo da Vinci

12. a)	1 pont
--------	--------

12. b)

A technika lényege: „olasz er. szó. Jelentése „füstös”, „fátyolos”: annak a lágy, éles részleteket kerülő festésmódnak a megnevezése, amelyek legszebb példái Leonardo képei”
(In. Művészeti Szótár – szerk. Végh János; Corvina, 1997)

A festmények címe: Mona Lisa
Szent Anna harmadmagával
Sziklás Madonna (1. Párizs, Louvre, 2. London, National Gallery)
egyéb elfogadható válasz

1. b)	5 pont
-------	--------

12. c)

igen
alkotások: Lovas-szobor / A Trivulzio emlékmű kisplasztikai változata
Rajzok / vázlatok az Anghiari csata című falképhez / Harcosok feje

12. c)	3 pont
--------	--------

13. feladat	Összesen 6 pont
--------------------	------------------------

13. a)

Ferenczy Károly
Czóbel Béla
Ámos Imre és Anna Margit házaspár

13. a)	3 pont
--------	--------

13. b)

Templomterv: Kós Károly
Festőművész: Szőnyi István
Alkotás: Zebegényi temetés
Hegytetőn
Dunakanyar
Kerti pad
egyéb elfogadható válasz

13. b)	3 pont
--------	--------